

# Lis przy zgonie



STANISŁAW JACHOWICZ

BAJKI I POWIASTKI

## *Lis przy zgonie*

Lis stary już był bliskim ostatecznej chwili,  
Wszyscy go przyjaciele wierni odstąpili,  
Okropność tylko śmierci przed oczyma stała;  
Paszcza drżąca, bezbronna już smak postradała,  
Oczy, co niegdyś bystro zdobycz wyśledzały,  
W ślup mu stawały.  
Widząc, iż się już wkrótce z tym światem rozstanie,  
Ród luby na ostatnie zwołał pożegnanie,  
I kiedy iskra życia dogorywa,  
Tak się odzywa:  
«Jużeście nadto długo w zbrodniach wiek trawili,  
Słuchajcie rady ojca w tej stanowczej chwili.  
Teraz, teraz on czuje ciężar przewinienia,  
Teraz to go dopiero dręczy głos sumienia.  
Patrzcie, zduszone gęsi — które chciwie żarłem,  
Stawają mi przed oczy z krwią zbroczonem gardłem,  
Oto indyk... czegóż chce ta mara nadęta?  
Tu kwoka się o swoje domaga pisklęta!»  
Łakome dzieci wokoło spojrzwały,  
«Ach ojcze, wrzasną, gdzie te specjały?  
Gdzież te gąski wyborne, gdzież ta smaczna kurka?  
My nigdzie nie widzimy i jednego piórka!  
Może to tylko mary wyobraźnia nieci,  
A ślinkę łykać muszą twoje biedne dzieci.»  
«Poskromcie chciwość, me pociechy lube,  
Za nią to człowiek poprzysiągł nam zgubę:  
Tu nas chartami nagania lekkimi,  
Co w rączym biegu ledwie dotkną ziemi;  
Tu gończe sfory puszcza na nas w knieje,  
Z ognistej paszczy zgubne gromy sieje,  
Pracy, przemysłu i sił nie oszczędza;  
Stawia żelaza i w sieci nas wpędza.  
Zbrodnia się nigdy nie wymknie z pod kary,  
Patrzcie, jak strasznie kona ojciec stary,  
Przyjmcie ostatnie jego napomnienia,  
Zagładźcie skazę waszego plemienia;  
Bądźcie cnotliwi, wiedźcie życie prawe,  
A utraconą odzyskacie sławę.»  
«Dobrze to wszystko, starszy z nich odpowie,  
Lecz wspomnij tylko, czem byli przodkowie?  
Jeden w drugiego był łotrem nielada,  
A ich niesława i na wnuków spada.  
Choćbyśmy żyli jak niewinne jagnie,  
Człowiek, co zawsze potępiać nas pragnie,

Ilekróć w kojcu zje mu co kurczęta,  
Na nas to biedne spędzi niebożęta.»  
Lis przerwał: «Te wymówki rozkosz cnoty niszczy.  
Ale co słyszę... pono kurczę piszczy?  
Biegnijcie dzieci... tylko jedzcie skromnie,  
I z resztką jeszcze powracajcie do mnie.»

---

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z [Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur](#).

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na [Licencji Wolnej Sztuki 1.3](#). Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w [Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur](#). Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/lis-przy-zgonie>

Tekst opracowany na podstawie: Bajki i powiastki Stanisława Jachowicza i Ignacego Kraszewskiego z 10-ma rycinami, nakł. Księgarni Dra Maksymiljana Bodeka, Lwów 1924.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>) na podstawie tekstu dostępnego w serwisie Wikiźródła (<http://pl.wikisource.org>). Redakcję techniczną wykonała Paulina Choromańska, natomiast korektę utworu ze źródłem wikiskrybowie w ramach projektu Wikiźródła. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

*Wesprzyj Wolne Lektury!*

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

*Jak możesz pomóc?*

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).